

ΙΧ. Τὸ “Ἀνεξάρτητο” Κόσσοβο καὶ τὰ Ζητήματα Ἀσφαλείας τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραήλ

[Ἰνστιτοῦτο Ἀμυντικῶν Ἀναλύσεων, Γεωστρατηγικὴ 7 (9/12/2007), 49-53 / Ἐδημοσιεύθηκε ἐπίσης ὡς: ἀ. “Τὸ Κόσσοβο καὶ οἱ φόβοι τοῦ Ἰσραήλ”. ἐφ. Μακεδονία, φ. 15/11/2007]

Ἐνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα ἰσραηλινὰ πανεπιστημιακὰ Ἰνστιτοῦτα Στρατηγικῶν Σπουδῶν τοῦ Ἰσραήλ, τὸ *Begin-Sadat Center of Strategic Studies/Bar Ilan University-Tel Aviv* ἐφιλοξένησε τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριο σειρὰ ἐπιστημονικῶν ἡμερίδων μὲ ἐπιφανεῖς εἰσηγητὲς καὶ θέμα τὸ «πρόβλημα τοῦ Κοσσόβου». Τὸ ὑλικὸ ὅμως τὸ ὁποῖον ἐπέλεξε νὰ δημοσιεύσει καὶ νὰ ἀναρτήσῃ στὸ διὰδίκτυον ἦταν αὐτὸ τῆς εἰσηγήσεως τῶν *James Jastras*, διευθυντοῦ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὸ Κόσσοβο στὴν Οὐάσιγκτων, καὶ πρώην διπλωμάτου καὶ ἀνωτέρου ἐρευνητοῦ τῆς *US Senate Republican Policy Committee* καὶ *Serge Trifkovic*, ὑπευθύνου συντάξεως γιὰ θέματα ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς ἐπιθεωρήσεως *Chronicles: A Magazine of American Culture* ποῦ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ *The Rockford Institute* καὶ συγγραφῆς τοῦ προσφάτου «*Defeating Jihad: How the War on Terror May Yet Be Won, in Spite of Ourselves*».

Οἱ δύο σημαντικοὶ ἀναλυτὲς ὑποστηρίζουν σχετικῶς μὲ τὴν ὑπόθεση ἀνεξαρτητοποιήσεως τοῦ Κοσσόβου ὅτι ἡ ἰσχυρὰ ἀμερικανικὴ ὑποστήριξις γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τοῦ Κοσσόβου εἶναι ἐπιζήμια γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἰσραήλ. Θεωροῦν ὅτι: «ἡ ἀμερικανικὴ θέσις βασίζεται στὴν πεποίθησις ὅτι ἡ ἐπίλυσις τῆς μακροχρόνιας αὐτῆς διαμάχης μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ στὶς ἐμπλεκόμενες παρατάξεις ἀπὸ ἐξωτερικὲς δυνάμεις». Ἐπὶ πλέον ἐκτιμοῦν ὅτι: «ἡ δημιουργία τοῦ νέου κράτους ἐπιζητεῖ νὰ ἀποδώσῃ μέρος τῆς περιοχῆς τοῦ κράτους σὲ μία βιαίαν ἀλβανο-ἰσλαμικὴ μειονότητα ἐλπίζοντας ματαίως νὰ ἐξευμενίσῃ τὸν ἰσλαμικὸ κόσμον, δίδοντας ὅμως τελικῶς, νέα ὄθρησιν στὴν αὐξανομένη ἐξάπλωσις τῆς ἰσλαμικῆς ἐπιρροῆς στὴν Εὐρώπη.

Ἐπίσης, παραβλέπει τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἡγέτες τοῦ ἐν δυνάμει κράτους ἔχουν διαφθαρεῖ ἀπὸ τὴν τρομοκρατία, τὴν ἐγκληματικότητα καὶ ἀπὸ τεκμηριωμένες σχέσεις μὲ τὸ διεθνὲς ἰσλαμιστικὸ ἱεροπολεμικὸ κίνημα».

Ἀξιολογοῦν ἐπίσης ὅτι μιὰ τέτοια λύσις «ἀποδεικνύει μιὰ κυνικὴ μετα-

μοντέρνα περιφρόνηση για όλες τις διεκδικήσεις που βασίζονται σε ιστορικά δικαιώματα και στην ιδεολογική σπουδαιότητα ενός τμήματος γης για ένα έθνος».

Καταλήγουν δε στο συμπέρασμα ότι: «Το συμφέρον του Ισραήλ είναι να επαναλαμβάνει την ήδη διατυπωθείσα στάση του ότι οιαδήποτε λύσις για το Κόσσοβο πρέπει να βασίζεται στην συμφωνία και των δύο αντιπάλων πλευρών. Επί πλέον, η ισραηλινή κυβέρνηση πρέπει να διακηρύξει ότι δεν θα αναγνωρίσει οιοδήποτε αυτοαποκαλούμενο “κράτος” εκτός και εάν η ανεξαρτησία του επιδοκιμασθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ».

Ιστορικό

Το ιστορικό της υπόθεσης όπως το παρουσιάζουν οι δύο αναλυτές στο πανίσχυρο από πλευράς επιρροής στις ΗΠΑ ισραηλινό *think tank*, έχει μεγάλο ενδιαφέρον για τουτό το παραθέτω αυτολεξεί:

«Υπάρχει ένα μικρό τμήμα διαφιλονικουμένης γης, πλούσιο σε ιστορία αλλά πτωχόν από οιαδήποτε άλλη άποψη, της οποίας ο κυρίαρχος πληθυσμός των δύο εκατομμυρίων μουσουλμάνων θέλει να το μετατρέψει σε ένα ανεξάρτητο, διεθνώς ανεγνωρισμένο κράτος. Ενώ η εν λόγω φιλοδοξία υποστηρίζεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το μεγαλύτερο μέρος της διεθνούς κοινότητας, μιὰ τέτοια πράξις θα άνοιγε το κουτί της Πανδώρας σε γεωπολιτικά, νομικά, ηθικά θέματα και θέματα ασφαλείας και θα έδημιουργούσε μία μαύρη τρύπα αναρχίας, ένδημικης διαφθοράς και τρομοκρατίας του ιεροπολεμικού ισλαμιστικού κινήματος (*jihadist*).

» Προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι η περιοχή για την οποία γίνεται λόγος δεν εύρσκεται στην Μέση Ανατολή αλλά στην Ευρώπη. Η κατάσταση του Κοσόβου, της νότιας επαρχίας της Σερβίας (Κόσσοβο και Μετόχια) παραμένει αντικείμενο διαμάχης όκτώ χρόνια άφ’ ότου περιήλθε υπό έλεγχο του ΟΗΕ και του ΝΑΤΟ την άνοιξη του 1999.

» Στο προσεχές μέλλον η Ουάσιγκτων αναμένεται να δώσει την τελική έγκριση προκειμένου να διαχωρίσει το Κόσσοβο από την Σερβία και να ιδρύσει ένα ανεξάρτητο κράτος από μουσουλμάνους Άλβανούς. Ο γυρος διαπραγματεύσεων διαρκείας τεσσάρων μηνών συνεχίζεται έως τις 10 Δεκεμβρίου, με την μεσολάβηση της «Τρόϊκας» — ΗΠΑ/ΕΕ/Ρωσσίας. Οί εν λόγω όμιλίες αποδεικνύονται ανεπιτυχείς στην εύρεση συμβιβαστικής λύσεως όπως και οί προηγούμενες προσπάθειες του Μάρτη Αχτισάαρη, του πρώην διαμεσολαβητού του ΟΗΕ. Ο Αχτισάαρη συνέθεσε ένα σχέδιο, που άπεκαλύφθη τον Φεβρουάριο του 2007, και το οποίο θα ανεγνώριζε την ανεξαρτησία του Κοσόβου, παρά τις αντιρρήσεις της Σερβίας. Μόνον η βεβαιότης ότι η Ρωσία θα έθετε βέτο στο Συμβούλιο Ασφαλείας άπέτρεψε την υιοθέτηση του σχεδίου.

» Η άπιθανότης συμφωνίας μετά από διαπραγματεύσεις είναι το άμεσο αποτέλεσμα της ύποσχέσεως της Ουάσιγκτων να παρέχει ανεξαρτησία στους άλβανούς όπαδούς της άποσχίσεως “με τον ένα ή τον άλλον τρόπο” (συμφώ-

νωσ πρὸς τὰ λόγια τῆς ὑπουργοῦ ἑξωτερικῶν τῶν ΗΠΑ Κοντολίτζα Ράις) κᾶτι τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι οἱ Ἄλβανοὶ δὲν ἔχουν κίνητρο νὰ συμβιβασθοῦν. Ἡ κυβέρνησις Μπούς εἶναι ὀλοψύχως ἀφωσιωμένη τοῦλάχιστον στὸν ἴδιο βαθμὸ σὲ σχέση μὲ τὴν προκάτοχό της στὴν ὑπόθεση τῶν Ἄλβανῶν τοῦ Κοσσόβου. Ἀπὸ τὴν στιγμή πὸ ἀπεκλείσθη ἡ ἐπιλογή τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας τοῦ ΟΗΕ, τὰ προγνωστικὰ προβάλλουν γιὰ ἀργότερα ἐφέτος μιὰ μονομερῆ διακήρυξη τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Κοσσόβου καὶ τῆς ἀναγνώρισέας του ἀπὸ τὶς ΗΠΑ, παρὰ τὴν ἀπουσία ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας τοῦ ΟΗΕ πὸν θὰ παρέχει μιάν τέτοια ἀναγνώριση.

»Ἡ Οὐάσιγκτων ἀσχεῖ πίεση στὶς χώρες τῆς ΕΕ προκειμένον νὰ σταματήσουν τὴν δεδηλωμένη πολιτικὴ τους νὰ ἐνεργοῦν στὸ πλαίσιο τοῦ ΟΗΕ καὶ νὰ ταχθοῦν παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Οὐάσιγκτων. Οἱ ΗΠΑ ἐπίσης ἀποβλέπουν στὴν στήριξη σημαντικῶν συμμάχων της ἐκτὸς τῆς ΕΕ ὁ Καναδᾶς, ἡ Τουρκία καὶ τὸ Ἰσραὴλ εἶναι μεταξὺ τῶν πιδ πιθανῶν ὑποψηφίων γιὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμά της καὶ νὰ προβοῦν στὴν ἀναγνώριση τοῦ αὐτοαποκαλομένου κράτους τοῦ Κοσσόβου.

»Τὸ σενάριο μονομεροῦς ἀνεξαρτησίας μπορεῖ νὰ τελειώσει ἕως τὶς 10 Δεκεμβρίου, τὴν ἡμερομηνία πὸν ἡ Τρόϊκα ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφέρει στὸν γενικὸ γραμματεᾶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν προσπαθειῶν της. Οἱ ΗΠΑ ἠπείλησαν ὅτι θὰ ἀναγνώρισουν τὸ Κόσσοβο ἔπειτα ἀπὸ μονομερῆ διακήρυξη ἀνεξαρτησίας, ἀλλὰ εὐτυχῶς, οὔτε ἡ διακήρυξις οὔτε ἡ ἀναγνώρισις εἶναι σίγουρη. Πιθανὸν ἡ Οὐάσιγκτων νὰ συναντοῦσε ἐμπόδια στὴν ὑλοποίηση τοῦ ἐν λόγω βήματος ἐὰν εἶχε λόγον νὰ πιστεύει ὅτι οἱ ἄλλες χώρες, καὶ ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ, οἱ πιδ στενοί της σύμμαχοι, δὲν θὰ ἀκολουθοῦσαν τὸ παράδειγμα τῶν ΗΠΑ.

»Ἐνῶ μπορεῖ νὰ μὴ εἶναι ἄμεσα προφανῆς στοὺς περισσοτέρους Ἰσραηλινούς, ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερουσαλὴμ νὰ ἀκολουθήσει τὴν ἡγεσία τῆς Οὐάσιγκτων μπορεῖ νὰ ἀποτελεῖ ἕναν ἀπὸ τοὺς πιδ σημαντικοὺς παράγοντες στὸ ἐν ἐξελίξει δρᾶμα. Ἡ πιθανότης ὅτι Ἰσραηλινοὶ πολιτικοὶ ἡγέτες εἶναι προητοιμασμένοι νὰ ἐπιδείξουν καθαρὰν σκέψη καὶ ρεαλισμὸ, στοιχεῖα πὸν δυστυχῶς ἐλλείπουν ἀπὸ τὴν Οὐάσιγκτων καὶ νὰ ποῦν «ὄχι» στὴν ἀπόσχιση τοῦ Κοσσόβου ἀπὸ τὴν Σερβία μπορεῖ νὰ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιδ σημαντικοὺς παράγοντες στὴν ἀποτροπὴ τῆς Οὐάσιγκτων νὰ ὀπισθοχωρήσει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς καταστροφῆς ἐν τῇ γενέσει της».

Οἱ ἐπιπτώσεις γιὰ τὸ Ἰσραὴλ

Οἱ δύο ἔγκυροι αὐτοὶ ἀναλυταὶ παραθέτουν τὰ ἐξῆς ἐπιχειρήματα ἐναντίον μιᾶς πιθανῆς ἀνεξαρτητοποίησης τοῦ Κοσσόβου, καὶ μάλιστα μὲ μονομερῆ ἀνακήρυξη ἀνεξαρτησίας ἀπὸ τὴν ἀλβανο-κοσσοβαρικὴ πλευρά, ἡ ὁποία θὰ ἐπληττε σοβαρότατα τὰ Ἰσραηλινὰ ἐθνικὰ συμφέροντα:

1. Θεωροῦν ὅτι θὰ ἐδημιουργοῦσε ἕνα σοβαρὸ νομικὸν προηγούμενο μονομεροῦς ἀνακηρύξεως ἀνεξαρτήτου παλαιστινιακοῦ κράτους ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Παλαιστινιακῆς Ἀρχῆς ἐνῶ ὁ διάλογος γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ συνεχίζεται.

2. Θεωρούν ότι ανάλογες πρακτικές θα μπορούσαν να εφαρμοσθούν στις περιοχές της Ίουδαίας και της Σαμαρείας — που δεν αποτελούν επισήμως τμήματα της ισραηλινής επικράτειας — αλλά και σε περιοχές όπως η νότιος Γαλιλαία και τμήματα της Νεγκέβ, όπου οι μη ισραηλίτες έχουν ή μπορούν ουσιαστικώς να αποκτήσουν πλειονοψηφία σε τοπικό επίπεδο. Σήμερα ο μουσουλμανικός πληθυσμός του Ισραήλ μόλις υπερβαίνει το 20 τοις εκατόν, όπως σχεδόν ισχύει στην περίπτωση της Σερβίας εάν συμπεριληφθεί και το Κόσσοβο. Εάν λοιπόν σήμερα οι Άλβανοί μουσουλμάνοι μπορούν να απαιτήσουν απόσχιση από την Σερβία, αναφερόμενοι στα «δεινά του παρελθόντος», ασφαλώς θα μπορούσαν να τους μιμηθούν και οι Άραβες του Ισραήλ αύριο.

3. Αν η Ουάσιγκτων αγνοήσει τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας θα υπετιμούσε το δικαίωμα άρνησικυρίας της Ρωσίας.

Συνεπώς υποτιμάται εν γένει η ισχύς του βέτο αυτή καθ' αυτήν, τουλάχιστον όσον αφορά την προστασία ενός μονίμου μέλους από μικρότερα κράτη. Δεδομένης δέ της συχνότητας των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ έναντιον του Ισραήλ τα όποια ανεχαιτίστησαν από το βέτο των ΗΠΑ, το πλήγμα της ισχύος του βέτο, αποβαίνει καταστροφικό για το Ισραήλ στο μέλλον.

4. Εκτιμούν ότι μία ισλαμική «νίκη» στο Κόσσοβο θα διήγειρε άπλούστατα την απαίτηση των όπαδών του γκεχάντ για περαιτέρω προνόμια σε άλλες περιοχές.

5. Η δημιουργία ενός δευτέρου ισλαμικού κράτους στα Βαλκάνια (μετά την Βοσνία, η όποία θεωρείται μουσουλμανική χώρα ακόμη παρά την δημογραφική υπεροχή των χριστιανικών πληθυσμών) θα ενίσχυε περαιτέρω την αύξηση της ισλαμικής επιρροής στην Εύρώπη η όποία καταλήγει τελικώς έναντιον της πολιτικής ασφαλείας του Ισραήλ στο έσωτερικό της επικρατείας του.

6. Θεωρούν ότι «*εάν η Σερβία μπορεί να στερηθεί την Ίερουσαλήμ της (: το Κόσσοβο) σήμερα, θα μπορούσαν οι Παλαιστίνιοι να διεκδικήσουν από το Ισραήλ την Ίερουσαλήμ (άλ- Κδς) ως πρωτεύουσα ενός ανεξαρτήτου παλαιστινιακού κράτους*».

7. Καταθέτουν ότι η τρομοκρατία και η έγκληματικότητα έχει διαφθείρει κορυφαίους Άλβανούς ηγέτες του Κοσσοβού και ότι το παρελθόν τους υποδεικνύει ένδημηκή αδυναμία να αναπτύξουν μία σταθεράν, πολιτισμένη δημοκρατική διακυβέρνηση ενώ θεωρούν ότι «*οί σημερινές Πρόστινα και Podujevo ένθυμίζουν την Γάζα ή την Ραμάλα με τεμένη που χρηματοδοτούνται από την Σαουδική Άραβία, ένοπλες πολιτοφυλακές κτλ.*».

Οί *James Jatras* και *Serge Trifkovic* προτείνουν δύο βασικούς τομείς στους όποιους το Ισραήλ μπορεί να παρέμβει καθοριστικώς:

1) Η ισραηλινή κυβέρνηση να αναδιατυπώσει την θέση της δημοσίως έναντιον μιās έξωθεν επιβεβλημένης λύσεως. Όταν ό τότε ύπουργός έξωτερικών της Σερβίας, Βονκ Ντράσκοβιτς έπεσκέφθη το Ισραήλ πέρυσι, η ισραηλινή όμολογός του κυρία Τζίπη Λίβνη έδήλωσε ξεκάθαρα την αντίθεση του Ισραήλ σε μιá επιβεβλημένη λύση. Μπορεί να το ανακοινώσει αυτό στις διμερείς έπαφές της με την Ουάσιγκτων και άλλες πρωτεύουσες, ιδίως στην Εύρώπη. Θα ήταν επίσης άπαραίτητο για την Κνεσέτ να καταλήξει σε μιáν άπόφαση με αυτόν τον σκοπό.

2) Νὰ ἐνημερωθοῦν οἱ μὴ πληροφορημένοι ὑποστηρικτὲς τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Κοσόβου στὶς ΗΠΑ μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουν πολλοὶ πραγματικοὶ φίλοι καὶ ὑποστηρικτὰ τοῦ Ἰσραὴλ ποὺ δὲν ἔχουν ὅμως ἀντιληφθεῖ ὅτι ἡ συνηγορία τους μπορεῖ νὰ ἔχει ἀρνητικὲς ἐπιπτώσεις γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ Ἰσραήλ. Τέτοιου εἴδους ὑπέρμαχοι εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημερώσεως, ὁμάδων δημοσίας πολιτικῆς καὶ *think tanks*, ὑποστηρικτικῶν ὀργανισμῶν καὶ ἄλλων κέντρων ἐπιρροῆς ποὺ ἐκπροσωποῦν συγκεκρωμένως τὴν ἀμερικανικο-ἐβραϊκὴ κοινότητα, τοὺς φιλελεύθερους, τοὺς νεοσυντηρητικοὺς καὶ στοιχεῖα τῆς χριστιανικῆς κοινότητος.

Συμπερασματικῶς, οἱ δύο ἔγκριτοι ἀναλυτὲς, ἐκτιμῶντας ὅτι ἡ στρατιωτικὴ καὶ ἀμυντικὴ ἐμπειρία τοῦ Ἰσραήλ μὲ τὴν τρομοκρατία γίνεται σεβαστὴ ἀπὸ τοὺς ἀμερικανικοὺς τομεῖς ἀμύνης, ἀπὸ ὑπηρεσίες πληροφοριῶν καὶ ἀσφαλείας ἐντὸς καὶ ἐκτὸς κυβερνήσεως, καὶ στοὺς κλάδους τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ νομοθετικῆς ἐξουσίας, προτείνουν νὰ ὑπάρχει ἐνημέρωσις ἀπὸ ἰσραηλινοὺς συνομιλητὲς σὲ κάθε τέτοιου εἴδους ἐπαφῇ μὲ τὶς ἀμερικανικὲς ἀρχές, ὅτι ἡ ἐσφαλμένη λύσις ἀνεξαρτησίας τοῦ Κοσόβου θὰ εἶχε ἀρνητικὸ ἀποτέλεσμα γιὰ τὸ Ἰσραήλ.

Τὰ ἐπιχειρήματα αὐτὰ παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον, σὲ ἀρκετὰ τους σημεῖα «παραλλήλων βίων», γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν Κύπρο. Μὴ λησμονοῦμε ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει δηλώσει ἐπανειλημμένως πὼς δὲν ὑποστηρίζει ἀλλαγὲς συνόρων, ὡς «μὴ ἀναθεωρητικὸ» κράτος. Ὑπάρχει λοιπὸν στὴν περίπτωση τοῦ Κοσόβου ἓνας ἰσχυρὸς σύμμαχος τῶν μὴ ἀναθεωρητικῶν ἐλληνικῶν θέσεων τῶν βασιζομένων ἄλλωστε στὴν διεθνή νομιμότητα. Οἱ φόβοι τοῦ Ἰσραήλ γιὰ τὸ βαλκανικὸ ἰσλαμιστικὸ κίνημα, ἰδιαιτέρως δὲ αὐτὸ μὲ τὰ ἰσλαμο-ἀλβανικὰ μεγαλοϊδεατικὰ χαρακτηριστικά, πρέπει νὰ γίνουν σεβαστοὶ καὶ κατανοητοὶ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ἄλλωστε, ἡ χώρα μας θὰ πρέπει νὰ ἀξιολογήσει πρῶτη τὶς ἐπιπτώσεις ποὺ ὑπομμνήσκονται ἀπὸ τοὺς δύο ἀμερικανοὺς ἀναλυτὲς καὶ μάλιστα μὲ μονομερῆ δήλωσι, αὐτὴν τῆς ἀλβανοκοσοβαρικῆς πλευρᾶς.